

Rada
Evropské unie

Brusel 2. února 2023
(OR. en)

5809/23

**Interinstitucionální spis:
2023/0017(NLE)**

**TRANS 29
RELEX 103**

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	1. února 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 46 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve smíšeném výboru zřízeném Dohodou mezi Evropskou unií a Ukrajinou o silniční nákladní dopravě, pokud jde o jednací řád smíšeného výboru a pokračování v provádění dohody

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 46 final.

Příloha: COM(2023) 46 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 1.2.2023
COM(2023) 46 final

2023/0017 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve smíšeném výboru zřízeném Dohodou mezi Evropskou unií a Ukrajinou o silniční nákladní dopravě, pokud jde o jednací řád smíšeného výboru a pokračování v provádění dohody

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve smíšeném výboru zřízeném Dohodou mezi Evropskou unií a Ukrajinou o silniční nákladní dopravě podepsanou v Lyonu dne 29. června 2022¹ (dále jen „dohoda“), pokud jde o

- přijetí jednacího řádu smíšeného výboru v souladu s čl. 7 odst. 6 dohody;
- pokračování v provádění dohody v souladu s čl. 7 odst. 2 uvedené dohody.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Shrnutí dohody

Cílem dohody je dočasně usnadnit silniční nákladní dopravu mezi Ukrajinou a Evropskou unií tím, že se udělí doplňková práva k tranzitu a přepravě zboží mezi Ukrajinou a EU, a to v návaznosti na protiprávní agresi Ruska vůči Ukrajině a závažná narušení, která tato agrese způsobuje u všech druhů dopravy na Ukrajině. Tato dohoda rovněž zahrnuje opatření k usnadnění uznávání dokladů řidiče. V současné době je použitelná do 30. června 2023.

Byl zřízen smíšený výbor, který má za úkol dohlížet na uplatňování a provádění dohody a sledovat je. Rozhoduje zejména o přijetí svého jednacího řádu a o pokračování v provádění dohody. Pokud jde o pokračování v provádění dohody, smíšený výbor rozhodne nejpozději tři měsíce před uplynutím platnosti dohody, tj. nejpozději dne 31. března 2023. Podle čl. 7 odst. 5 dohody smíšený výbor přijímá svá rozhodnutí na základě konsenzu.

2.2. Sledování dohody

Ustanovení čl. 7 odst. 1 dohody zavedlo povinnost sledovat dohodu, zejména prostřednictvím pravidelného hodnocení jejího fungování ve vztahu k jejím cílům. V této souvislosti poskytly ukrajinské orgány Komisi údaje o provádění této dohody. Výše uvedené údaje se týkají zejména třetího čtvrtletí roku 2022, tj. prvních tří měsíců uplatňování dohody, a vyplývá z nich následující:

- **Dohoda úspěšně přispěla k tomu, že bylo možné vyvážet ukrajinské zemědělské produkty prostřednictvím tras solidarity.** Trasy solidarity byly do 1. srpna 2022 jedinými obchodními koridory, které měla Ukrajina k dispozici pro vývoz svých zemědělských produktů. V prvním měsíci jejího uplatňování (červenec 2022) umožnila dohoda vyvézt téměř půl milionu tun ukrajinského zemědělského zboží, což představuje významný nárůst ve srovnání s 320 000 tunami vyvezenými v červnu 2022.
- Černomořská obilná iniciativa rovněž od 1. srpna 2022 usnadňuje vývoz ukrajinského obilí, olejnin a souvisejících produktů ze tří černomořských přístavů na Ukrajině. **Tato dohoda však vývoz přes Černé moře doplnila. Přispěla tak k globálnímu potravinovému zabezpečení a podpořila ukrajinské hospodářství.** Objem vývozu zemědělských produktů po silnici se nadále zvyšoval dokonce i po zahájení Černomořské obilné iniciativy a v říjnu 2022 dosáhl 640 000 tun.

¹ Úř. věst. L 179, 6.7.2022, s. 4.

- **Dohoda usnadnila vývoz dalšího ukrajinského zboží, na něž se nevztahuje Černomořská obilná iniciativa.** Ta se totiž vztahuje pouze na obilí, olejninu a související produkty. Díky dohodě byl tudíž umožněn vývoz jiných zemědělských produktů, jako je drůbeží maso a ovoce. Produkty, na něž se nevztahuje oblast působnosti Černomořské obilné iniciativy, představovaly v červenci, srpnu a září 2022 téměř polovinu veškerého objemu vývozu zemědělských produktů přepravovaných po silnici.
- Dohoda rovněž usnadnila vývoz nezemědělského zboží, a to zejména průmyslových výrobků, které v rámci Černomořské obilné iniciativy vyvážet nelze. Vývoz nezemědělských produktů po silnici v červnu, červenci a srpnu 2022 znamenal pro ukrajinské podniky obrát ve výši více než 1,6 miliardy USD, což ukrajinskému hospodářství zajistilo tolik potřebnou podporu.
- Kromě toho v souvislosti s Černomořskou obilnou iniciativou, která je rovněž časově omezená (dne 18. listopadu 2022 byla prodloužena o dalších 120 dnů), přetrvává mnoho nejistot. Při kontrolách byly navíc hlášeny nedostatky, což mnoho zúčastněných stran motivovalo k tomu, aby se raději spoléhaly na trasy solidarity, a to včetně silničních dopravců. V této souvislosti **představuje dohoda záchrannou sít' pro ukrajinské zemědělce a podniky, jakož i pro globální potravinové zabezpečení.**
- Dále dohoda umožnila tranzit ukrajinského zboží (zemědělského i nezemědělského) po silnici přes EU do třetích zemí. V červenci, září a srpnu 2022 se díky ní vyvezlo do třetích zemí ukrajinské zboží v hodnotě přesahující 1 miliardu USD, což pro ukrajinské hospodářství představovalo další zdroj příjmů.
- **Dohoda Ukrajině zároveň pomohla při dovozu potřebného zboží, jako jsou potraviny, humanitární pomoc nebo energie.** Rumunsko například zřídilo speciální konvoje pro dovoz tolik potřebného paliva na Ukrajinu.
- **Dohoda byla rovněž přínosná pro EU.** Objem zboží vyváženého z členských států na Ukrajinu se zvýšil o 38,3 %, pokud srovnáme období mezi dubnem a červnem 2022 (4 222 milionů USD), tedy před podpisem dohody, s obdobím od července do září 2022 (5 849 milionů EUR), tedy bezprostředně po podpisu dohody. Vývoz po silnici z EU do Ukrajiny je stále vyšší než dovoz po silnici z Ukrajiny do EU. Komise pečlivě sleduje dopad dovozu na trhy EU.
- Díky právním, která dohoda přiznává ukrajinským dopravcům, se počet operací silniční dopravy ukrajinských dopravců na silnicích EU zvýšil přibližně o 40 %. Přesněji řečeno, v červenci, srpnu a září 2021 se na silnicích EU uskutečnilo 106 641 operací silniční dopravy ukrajinských dopravců oproti 152 534 operacím silniční dopravy v červenci, srpnu a září 2022, což představuje nárůst o 43 %.
- Dohoda rovněž výrazně snížila zátěž pro odvětví silniční dopravy na Ukrajině a pro státní orgány, pokud jde o administrativní formality spojené s vydáváním povolení. Tomuto odvětví dále nabídla střednědobou perspektivu tím, že umožnila lepší plánování jeho činnosti.
- Orgánům členských států dohoda umožnila přístup k systému ověřování řidičských průkazů, čímž se výrazně zlepšil boj proti podvodům a padělání. Kroky k zavedení ověřovacích nástrojů pro digitální řidičské průkazy a osvědčení o odborné způsobilosti dosud probíhají.

2.3. Smíšený výbor

Článkem 7 dohody se zřizuje smíšený výbor, jehož úkolem je dohlížet na uplatňování a provádění dohody, sledovat je a pravidelně hodnotit fungování této dohody ve vztahu k jejím cílům. Podle ustanovení dohody se smíšený výbor skládá ze zástupců stran. Jeho rozhodnutí jsou přijímána na základě konsenzu a jsou pro strany závazná.

V souladu s čl. 7 odst. 2 se smíšený výbor svolá nejpozději tři měsíce před uplynutím platnosti dohody, aby posoudil a rozhodl, zda je v provádění této dohody potřeba pokračovat, a to případně včetně doby jeho trvání.

Podle čl. 7 odst. 6 dohody má smíšený výbor přijmout svůj jednací řád.

2.4. Zamýšlený akt smíšeného výboru, pokud jde o jeho jednací řád

Během svého prvního zasedání má smíšený výbor přijmout rozhodnutí týkající se přijetí jednacího řádu smíšeného výboru v souladu s čl. 7 odst. 5 a 6 dohody. Jeho účelem je podpořit organizaci a fungování smíšeného výboru s cílem umožnit řádné provádění dohody.

2.5. Zamýšlený akt smíšeného výboru, pokud jde o pokračování v provádění dohody

Během svého prvního zasedání má smíšený výbor přijmout rozhodnutí týkající se pokračování v provádění dohody do 31. prosince 2025 v souladu s čl. 7 odst. 2 a 5 dohody.

Důvodů pro prodloužení je mnoho:

- Za prvé, při sledování dohody se ukázalo, že sehrála zásadní úlohu v rámci tras solidarity. Poskytla tak životně důležitou pomoc ukrajinským zemědělcům a rovněž přispěla ke globálnímu potravinovému zabezpečení. V době, kdy černomořské přístavy na Ukrajině zůstaly nedostupné, dohoda usnadnila vývoz ukrajinského obilí, olejnin a souvisejících produktů po silnici. Od vzniku Černomořské obilné iniciativy se objem vývozu ukrajinského obilí po silnici stále zvětšoval, čímž byl dále doplněn vývoz přes Černé moře.
- Za druhé, dohoda usnadnila vývoz ukrajinského nezemědělského zboží, na něž se Černomořská obilná iniciativa nevztahuje. Přispěla tak k tomu, aby se ukrajinská ekonomika udržela nad vodou.
- Za třetí, díky dohodě byl usnadněn vývoz z EU na Ukrajinu, což přineslo výhody pro EU. Dohoda Ukrajině umožnila dovážet nezbytné zboží z EU, zejména tolik potřebnou energii a humanitární pomoc.
- Za čtvrté, dohoda nevedla k dramatickému nárůstu počtu ukrajinských silničních dopravců na silnicích EU. Dopravci z EU se stále zdráhají vyvážet na Ukrajinu, neboť přeprava na ukrajinské území většinou není kryta pojišťovnami z EU, a řidiči z EU proto ze zřejmých důvodů nechtějí na Ukrajinu cestovat. Dohoda tudíž nevytváří konkurenční hrozbu pro dopravce z EU, což se pravděpodobně nezmění ani během období, po které má být platnost dohody prodloužena.
- Za páté, tato dohoda by měla být rovněž chápána jako nástroj pro usnadnění obnovy Ukrajiny v pravý čas, po skončení útočné války Ruska proti této zemi.

Prodloužení doby trvání dohody proto musí být chápáno jako odpověď Evropské radě, která na svém zasedání konaném ve dnech 20. a 21. října 2022 vyzvala Evropskou unii, aby „i nadále zvyšovala efektivnost všech tras solidarity“, neboť se díky nim „podařilo vyvézt

značný objem ukrajinských plodin, zemědělských produktů a hnojiv do zemí, které je nejvíce potřebují².

Je nezbytné, aby se v provádění dohody pokračovalo až do 31. prosince 2025, neboť podmínky odůvodňující ukončení provádění původní dohody nadále převládají a pravděpodobně ještě nějakou dobu převládat budou. Ruská agrese vůči Ukrajině se zintenzivňuje a většina pozorovatelů nepředpokládá, že by tato agrese v blízké době skončila. To rovněž znamená, že námořní doprava přes černomořské přístavy je i nadále velmi nestabilní. S částečným řešením přišla Černomořská obilná iniciativa OSN. Rozšíření této iniciativy je však samo o sobě nejisté a oblast její působnosti zůstává v současné době omezena na zemědělsko-potravinářské produkty a hnojiva. Pokračující vojenské operace na východních a jižních okrajích Ukrajiny a související ničení dopravní infrastruktury v těchto oblastech budou v dohledné době i nadále omezujícím faktorem zabraňujícím Ukrajině ve vývozu na její tradiční trhy.

Prodloužení doby trvání dohody umožní, aby příslušné orgány EU byly i nadále podporovány ve svém boji proti podvodům a padělání.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Jménem Unie by proto měl být zaujat postoj podpory přijetí návrhu rozhodnutí smíšeného výboru, který je připojen k tomuto návrhu.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) zavádí rozhodnutí Rady, kterými se stanoví „postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“.

Pojem „akty s právními účinky“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se dotyčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem EU“.

Smíšený výbor je orgánem zřízeným dohodou, konkrétně Dohodou mezi Evropskou unií a Ukrajinou o silniční nákladní dopravě.

Rozhodnutí, které má Smíšený výbor přijmout, představuje akt s právními účinky. Za prvé, zamýšlený akt o přijetí jednacího řádu smíšeného výboru bude závazný podle mezinárodního práva v souladu s čl. 7 odst. 5 a 6 dohody. Za druhé, zamýšlený akt o prodloužení doby trvání dohody bude rovněž závazný podle mezinárodního práva v souladu s čl. 7 odst. 2 a 5 dohody.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dohody. Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí Rady je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v souvislosti s nímž se postoj jménem Unie zaujímá. Sleduje-li zamýšlený akt dvojitý účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z

² Závěry ze zasedání Evropské rady ve dnech 20. a 21. října 2022. bod 15; dokument EUCO 31/22 ze dne 21. října 2022.

těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 SFEU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týká silniční dopravy.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 91 SFEU.

5. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Po jeho přijetí je vhodné rozhodnutí smíšeného výboru zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve smíšeném výboru zřízeném Dohodou mezi Evropskou unií a Ukrajinou o silniční nákladní dopravě, pokud jde o jednací řád smíšeného výboru a pokračování v provádění dohody

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 91 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dohoda mezi Evropskou unií a Ukrajinou o silniční nákladní dopravě³ (dále jen „dohoda“) byla podepsána Unií a prozatímně se provádí ode dne 29. června 2022.
- (2) Ustanovením čl. 7 odst. 1 dohody se zřizuje smíšený výbor, jehož úkolem je dohlížet na uplatňování a provádění dohody, sledovat je a pravidelně hodnotit fungování této dohody ve vztahu k jejím cílům.
- (3) Smíšený výbor má přijmout svůj jednací řád.
- (4) Jak je stanoveno v čl. 6 odst. 1 dohody, platnost této dohody má uplynout dnem 30. června 2023. Smíšený výbor se však svolá nejpozději tři měsíce před uplynutím platnosti dohody, aby posoudil a rozhodl, zda je v provádění dohody potřeba pokračovat.
- (5) Aby Evropská unie i Ukrajina mohly i nadále těžit z pozitivních účinků dohody o usnadnění silniční nákladní dopravy mezi Ukrajinou a Evropskou unií a přes jejich území a o zajištění řádného fungování tras solidarity v souvislosti s válečnou agresí Ruska vůči Ukrajině, měla by být platnost této dohody prodloužena do 31. prosince 2025.
- (6) Aby se zajistilo řádné provádění dohody, měl by být jednací řád smíšeného výboru přijat.
- (7) Smíšený výbor má proto na svém zasedání přijmout rozhodnutí o přijetí svého jednacího řádu a o potřebě pokračovat v provádění dohody, a to případně včetně doby jeho trvání.
- (8) Je proto vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie ve smíšeném výboru k přijetí jeho jednacího řádu a k pokračování v provádění dohody, neboť jeho rozhodnutí budou pro Unii závazná,

³ Úř. věst. L 179, 6.7.2022, s. 4.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být zaujat jménem Unie ve smíšeném výboru zřízeném článkem 7 Dohody mezi Evropskou unií a Ukrajinou o silniční nákladní dopravě (dále jen „dohoda“), pokud jde o přijetí jeho jednacího řádu a pokračování v provádění dohody, a to případně včetně doby jeho trvání, vychází z návrhu rozhodnutí smíšeného výboru připojeného k tomuto rozhodnutí.

Drobné změny návrhu rozhodnutí smíšeného výboru mohou zástupci Unie ve smíšeném výboru odsouhlasit bez dalšího rozhodnutí Rady.

Článek 2

Rozhodnutí smíšeného výboru bude zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*